

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.
Internal Test – 2019
B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)
Business Administration – V

Date : 21/09/2019
Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :
Total Marks : 35

- ૧ કાર્યશીલ મૂડીનો અર્થ જણાવી કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૧૨)
અથવા
- ૧ (અ) આદર્શ મૂડીમાળખાના લક્ષણો જણાવો. (૦૬)
(બ) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારો સમજાવો. (૦૬)
- ૨ કાર્યાલય સંચાલનનો અર્થ જણાવી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૧૦)
અથવા
- ૨ કાર્યાલયમાં આવતી ટપાલની કાર્યવાહી સમજાવો. (૧૦)
- ૩ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) (૦૬)
૧. ધંધાની સામાજિક જવાબદારીની તરફેણની દલીલો
૨. ધંધાની સમાજ પ્રત્યેની જવાબદારી
૩. ધંધાની શેરહોલ્ડાર પ્રત્યેની જવાબદારી
- (બ) કેસ સ્ટડી : (૦૭)
ઉન્નતિ લિમિટેડ દક્ષિણ ગુજરાતમાં આવેલી એક કેમિકલ કંપની છે. કંપની તેનું પ્રદુષિત પાણી રહેઠાણ વિસ્તારની નજીક આવેલા ખુલ્લા વિસ્તારમાં છોડે છે. જેથી ઘણાં રોગો ફેલાય છે. કંપનીના કામદારો પણ ઘણાં રોગોથી પીડાય છે. કંપની તેની કઈ જવાબદારીઓ પરિપૂર્ણ કરતી નથી ? તેના ઉપાયો જણાવો.

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.
Internal Test – 2019
B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)
Mercantile Law

Date : 23/09/2019
Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :
Total Marks : 35

૧. કબજાગીરી એટલે શું ? ગીરો લેનાર અને મુકનારની ચર્ચા કરો. (૦૭)
અથવા
એજન્ટના પ્રકારો જણાવો.
૨. નિક્ષેપની વ્યાખ્યા આપી તેના હકકો અને ફરજો સમજાવો. (૦૭)
અથવા
અનુમોદન એટલે શું ? કાયદેસરના અનુમોદનના તત્વો જણાવો.
૩. ટેન્ડર એટલે શું ? તેના કાર્યો સમજાવો. (૦૭)
અથવા
હેડલી વી બેકસડેલના આધારે નુકસાનીના નિયમો સમજાવો.
૪. એજન્ટના પ્રકારો સમજાવો. (૦૭)
અથવા
માલના શોધક પર નોંધ લખો. તેના અધિકાર અને જવાબદારી સમજાવો.
૫. પેટન્ટ શું છે ? તેના લક્ષણો જણાવો. (૦૭)
અથવા
ટ્રેડ માર્ક એટલે શું ? તેના કાર્યો જણાવો.

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.

Internal Test – 2019

B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)

ભારતીય અર્થતંત્ર : પ્લાનીંગ એન્ડ પોલિસી

Date : 24/09/2019

Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :

Total Marks : 35

૧. આયોજનકાળ દરમિયાન ભારતીય અર્થતંત્રમાં થયેલા ક્ષેત્રીય પરિવર્તનો સમજાવો. (૧૨)
અથવા
૧. ભારતીયની જુલાઈ ૧૯૯૧ની નવી ઓદ્યોગિક નીતિના મુખ્ય મુદ્દાઓ સમજાવી તેનું મૂલ્યાંકન કરો.
૨. આયોજનકાળ દરમિયાન ભારતમાં થયેલ ઔદ્યોગિક વિકાસની હકારાત્મક લાક્ષણિકતા ચર્ચો. (૧૨)
અથવા
૨. ભારતમાં નાના અને ગૃહઉદ્યોગનું મહત્ત્વ જણાવી, તેની મુખ્ય સમસ્યાઓ ચર્ચો.
- ૩ . ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) (૧૧)
૧. ભારતમાં જાહેરક્ષેત્રના વિકાસ માટેના કારણો
૨. ભારતમાં નીતિ આયોગ હેતુઓ
૩. ભારતમાં માનવ વિકાસના વલણો
૪. ભારતમાં ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણ

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.

Internal Test – 2019
B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)
Advanced Accounting & Auditing : Paper - VI

Date : 25/09/2019
Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :
Total Marks : 35

૧. શ્રી વિનાયક લિ. નું તા. ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૧૯ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : (૧૦)

વિગત	રૂા.	રૂા.
૧. ઈકિવટી અને જવાબદારીઓ :		
(૧) માલિકીના ભંડોળો :		
(અ) શેરમૂડી : ઈ. શેરમૂડી	૬,૦૦,૦૦૦	
૧૦% ની પ્રેફ. શેરમૂડી	૩,૦૦,૦૦૦	
(બ) અનામત અને વધારો :		
સામાન્ય અનામત	૪,૦૦,૦૦૦	
નફા-નુકસાન ખાતું	૨,૫૦,૦૦૦	
કારીગર વળતર ફંડ	૧,૦૦,૦૦૦	૧૬,૫૦,૦૦૦
(૨) બિન ચાલુ દેવા :		
(અ) લાંબા ગાળાના દેવા :		
૧૦% ના ડિબેન્ચર્સ	૪,૦૦,૦૦૦	
૧૨% ની જાહેર થાપણ	૨,૦૦,૦૦૦	
(બ) જોગવાઈ :		
ઘાલખાઇ અનામતની જોગવાઈ	૫૦,૦૦૦	
કારીગર નફાભાગ ફંડ	૬૦,૦૦૦	૭,૧૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવા :		
(અ) વેપારી દેવા :		
લેણદારો	૩,૦૦,૦૦૦	
(બ) અન્ય ચાલુ દેવાં :		
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧,૮૦,૦૦૦	
(ક) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ :		
કરવેરાની જોગવાઈ	૨,૪૦,૦૦૦	૭,૨૦,૦૦૦
કુલ :		૩૦,૮૦,૦૦૦
૨. મિલકતો :		
(૧) બિન ચાલુ મિલકતો :		
(અ) કાયમી મિલકતો :		
૧. દૃશ્ય મિલકતો :		
મકાન	૬,૦૦,૦૦૦	
ચંત્રો	૩,૦૦,૦૦૦	
૨. અદૃશ્ય મિલકતો :		
પાઘડી	૩,૦૦,૦૦૦	

(બ) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચા	૧,૫૦,૦૦૦	૧૩,૫૦,૦૦૦
(ર) ચાલુ મિલકતો : (અ) માલ સામગ્રી : સ્ટોક આડતિયા પાસે સ્ટોક	૨,૨૦,૦૦૦ ૧,૧૦,૦૦૦	
(બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો	૫,૦૦,૦૦૦	
(ક) રોકડ અને રોકડ સમાન : બેંક સિલક	૪,૫૦,૦૦૦	
(ડ) અન્ય ચાલુ મિલકતો : વેચવા લાયક રોકાણો માલ અંગે એડવાન્સ રોકાણો પર ચઢેલું વ્યાજ	૧,૫૦,૦૦૦ ૨,૫૦,૦૦૦ ૫૦,૦૦૦	
કુલ		૧૭,૩૦,૦૦૦
		૩૦,૮૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

રૂા.

૧. વ્યવસ્થિત ખરીદી	૧૧,૦૦,૦૦૦
૨. વેચાણ પર કાર્યા નફાનો દર	૭.૫%
૩. ઓફિસ ખર્ચાઓ	૧,૪૪,૦૦૦
૪. વેચાણ ખર્ચાઓ	૨,૧૬,૦૦૦
૫. બિન ધંધાકીય આવકો	૧,૫૦,૦૦૦
૬. બિન ધંધાકીય ખર્ચાઓ	૬૦,૦૦૦
૭. સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ ગયા	૧,૨૦,૦૦૦
૮. સંભવિત દેવુ	૪,૫૦,૦૦૦
૯. આવકવેરાની બેગવાઈ	૧,૨૦,૦૦૦

૧૦. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૯ ના રોજ સ્ટોક, શરૂઆતના સ્ટોકથી રૂા. ૩૦,૦૦૦ વધુ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેના ગુણોત્તર ગણો :

- (૧) પ્રવાહી ગુણોત્તર
- (૨) ચાલુ ગુણોત્તર
- (૩) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના ૩૬૦ દિવસ ગણવા)
- (૪) મૂડી ગિયરિંગ ગુણોત્તર
- (૫) સંચાલન ગુણોત્તર
- (૬) માલિકી ગુણોત્તર
- (૭) સ્ટોક ગુણોત્તર

૨. રાજીવ લિ. ના તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ અને ૩૧-૩-૨૦૧૯ ના રોજનાં પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

(૧૦)

વિગતો	રૂા. ૩૧-૩-૨૦૧૮	રૂા. ૩૧-૩-૨૦૧૯
૧. શેરમૂડી અને જવાબદારીઓ : (ક) શેર હોલ્ડરોના ભંડોળ ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂા. ૧૦ ના ૧૦% ના રીડીમેબલ શેર,	૪,૮૦,૦૦૦	૬,૦૦,૦૦૦

દરેક રૂ. ૧૦ નો જેના પર રૂ. ૮ ભરપાઈ થયેલા	૩,૨૦,૦૦૦	-
(ખ) અનામત – વધારો		
જમીનગીરી પ્રિમીયમ	૧૨,૦૦૦	-
મૂડી પરત અનામત	-	૨,૮૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૩,૬૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦
નફા-ગુકસાન ખાતું	૧,૬૦,૦૦૦	૨,૨૦,૦૦૦
(ગ) બિન ચાલુ દેવા	-	-
(ઘ) ચાલુ જવાબદારી અને જોગવાઈઓ :		
(૧) વેપારી દેવાં – લેણદારો	૮૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
દેવી હૂંડી	૧,૨૬,૦૦૦	૨,૦૬,૦૦૦
(૨) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ :		
કરવેરાની જોગવાઈ	૩૦,૦૦૦	૩૪,૦૦૦
પ્રોવિડન્ડ ફંડ	૩૨,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
	૧૬,૦૦,૦૦૦	૧૬,૦૦,૦૦૦
	કુલ	
૨. મિલકતો		
(ક) દ્રશ્ય મિલકતો :		
મકાન	૪,૦૦,૦૦૦	૫,૨૦,૦૦૦
જમીન	૪,૬૦,૦૦૦	૨,૬૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ	૪,૦૮,૦૦૦	૪,૬૮,૦૦૦
(ખ) કાયમી મિલકતો : અદ્રશ્ય :		
પાઘડી	૧,૦૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
(ગ) બિન ચાલુ રોકાણો :	-	-
(ઘ) અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો :		
પરચૂરણ ખર્ચ	૧૬,૦૦૦	૨૪,૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચ	૧૦,૦૦૦	૮,૦૦૦
(ચ) ચાલુ મિલકતો :		
વેપારી લેણાં :		
દેવાદારો	૧,૧૦,૦૦૦	૯૦,૦૦૦
લેણીહૂંડી	૨૦,૦૦૦	૩૬,૦૦૦
(છ) ઈન્વેન્ટરી માલસામગ્રીનો સ્ટોક	૪૮,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
રોકડ કે રોકડ સ્વરૂપી મિલકતો : રોકડ બેંક સિલક	૨૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
અન્ય મિલકતો અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	૮,૦૦૦	૧૪,૦૦૦
	૧૬,૦૦,૦૦૦	૧૬,૦૦,૦૦૦
	કુલ	

વધારાની માહિતી :

- (૧) તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ નો સ્ટોક મૂલકિંમત કરતાં ૨૦% ઓછી કિંમતે દર્શાવેલ છે. જાચારે ૩૧-૩-૨૦૧૯ નો સ્ટોક મૂલકિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (૨) કંપની ધારાની જોગવાઈનું પાલન કરીને રિડીમેબલ પ્રેફ. શેરમૂડી ૫% પ્રિમીયમે પરત કરવામાં આવી. આ માટે રૂ. ૨,૮૦,૦૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતેથી મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યાં. બાકીના જરૂરી ઈકિવટી શેર બહાર પાડવામાં આવ્યાં.
- (૩) કંપની એ ગયા વર્ષ માટે ઈકિવટી શેર પર ૨૫% ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું છે.
- (૪) વર્ષ દરમિયાન પ્લાન્ટ પર રૂ. ૬૦,૦૦૦ અને મકાન પર રૂ. ૪૦,૦૦૦ ઘસારાની જોગવાઈ કરેલ છે.
- (૫) જમીનનો એક ટૂકડો રોકડેથી વેચેલ છે, જેના પર થયેલ નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે.
- (૬) રૂ. ૬૦,૦૦૦ ની ચોપડે કિંમતનો પ્લાન્ટ ૨૦% ખોટથી વેચેલ છે.

(બ) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. ૪૦,૦૦૦ કરવેરા ના અને રૂ. ૨૦,૦૦૦ પરચૂરણ ખર્ચના ચૂકવ્યા છે.

(ઠ) મૂડી અનામતનો ઉપયોગ પાઘડી માંડી વાળવા માટે કરેલ છે.

તૈયાર કરો :

૧. કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક
૨. સૂધારેલ નફા-નુકસાન ખાતું
૩. ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક
૪. અન્ય જરૂરી ખાતાં

અથવા

૨. ઉપરોક્ત રાજીવ લિમિટેડના પાકાં સરવૈયાં અને વધારાની માહિતી ઉપરથી હિસાબી ધોરણ : ૩ મુજબ (૧૦) રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

૩. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ ત્રણ) (૧૫)

૧. ગુણોત્તર વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા
૨. ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદા
૩. ભંડોળ પ્રવાહ પત્રકની ઉપયોગિતા
૪. રોકડ પ્રવાહ પત્રક અને ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક વચ્ચેનો તફાવત
૫. રોકડ પ્રવાહ પત્રકની ઉપયોગિતા

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.
Internal Test – 2019
BCOM Sem – V (Gujarati Medium)
English (Core Compulsory) : Language through Literature

Date : 26/09/2019

Roll No. :

Time : 08:30 TO 10:00

Total Marks : 35

1. (a) Describe in detail Gangu's compassion and courage. **(13)**

OR

(b) Write a detailed note on Kipling's speech and his advice. **(13)**

2. (a) Draft a dialogue between Barkha and Farha, the two classmates, who happen to meet after a long time at a friend's wedding. **(12)**

OR

(b) Rohit Kumar from Alpha Electronics, Kanpur, enters the Delhi office of his company's chartered accountant with whom he has an appointment. He introduces himself to the personal secretary, explaining who he is, where he is from and why he is there. Pen an imaginary conversation which would ensue between Rohit Kumar and the personal secretary in this context. **(12)**

3. (a) On behalf of Mr Arvind Patel write a letter to the branch manager of Central Bank of India, Amroli informing him about the change of your address. **(10)**

OR

(b) Draft a letter of resignation addressed to the Head of an institute.

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.
Internal Test – 2019
B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)
Advanced Account & Auditing - V

Date : 27/09/2019
Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :
Total Marks : 35

૧. (અ) ચાલુ ઓડિટ અને વાર્ષિક ઓડિટ વચ્ચે તફાવત સમજાવો. (૦૬)
(બ) ચકાસણી અને મુલ્યાંકન વચ્ચે તફાવત સમજાવો. (૦૬)
- અથવા**
૧. (અ) નીચેનાની ચકાસણી કેવી રીતે કરશો ? (૦૬)
(૧) ટેકનિકલ જ્ઞાન મેળવવાનો ખર્ચ
(૨) પરચુરણ ખર્ચાઓ
(બ) આંતરિક ઓડિટ અને કાનૂની ઓડિટ વચ્ચે તફાવત સમજાવો. (૦૬)
૨. (અ) નવુ ઓડિટ શરૂ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાતા મુદ્દાઓ સમજાવો. (૦૬)
(બ) મુલ્યાંકન અંગે ઓડિટરની જવાબદારીની ચર્ચા કરો. (૦૫)
- અથવા**
૨. (અ) સંગઠનના સ્વરૂપની દૃષ્ટિએ ઓડિટના પ્રકારો સમજાવો. (૦૬)
(બ) નીચેનાનું વાઉચિંગ કઈ રીતે કરશો ? (૦૫)
(૧) જાંગડ વેચાણ (૨) પ્રસારિત ચાલુ ખર્ચાઓ
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) (૧૨)
૧. ઓડિટ નોંધપોથી
૨. ઓડિટરના કામકાજના કાગળો
૩. સારી આંતરિક નિયંત્રણ પદ્ધતિની જરૂરિયાત
૪. વાર્ષિક ઓડિટ
૫. ઊંડાણપૂર્વક ઓડિટ

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.
Internal Test – 2019
B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)
Banking – V

Date : 28/09/2019
Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :
Total Marks : 35

- પ્ર-૧ નોન બેંકિંગ ફાઇનાન્સિયલ કંપનીનાં લક્ષણો અને કાર્યા સમજાવો. (૧૩)
અથવા
- પ્ર-૧ (અ) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યો વર્ણવો. (૦૭)
(બ) આયાત નિકાસ બેંકના ઉદ્દેશો દર્શાવો. (૦૬)
- પ્ર-૨ સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની કામગીરીની સમીક્ષા કરો. (૧૨)
અથવા
- પ્ર-૨ (અ) થાપણ વીમા યોજના વિશે નોંધ લખો. (૦૬)
(બ) નિકાસ આયાત બેંકનાં કાર્યો ટૂંકમાં જણાવો. (૦૬)
- પ્ર-૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (૧૦)
૧. અગ્રેસર બેંક યોજના
૨. બેંકિંગ ઉદ્યોગમાં આધુનિકીકરણ
૩. મ્યુચ્યુઅલ ફંડના પ્રકારો

Managed by Jivan Jyot Trust, Amroli
GIA – B. A. / B. Com. / M. A. / M. Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A. / B. Com.
Additional SFI Division (Women's) B. Com.
Internal Test – 2019
B. Com. Sem. – V (Gujarati Medium)
Indian Banking & Currency System

Date : 28/09/2019
Time : 08:30 TO 10:00

Roll No. :
Total Marks : 35

૧. આર્થિક વિકાસમાં બેંકોની ભૂમિકા જણાવો. (૧૩)
અથવા
૧. બેંક રાષ્ટ્રીયકરણની સિદ્ધિઓ વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૩)
૨. (અ) એકિઝમ બેંકના કાર્યો સમજાવો. (૦૬)
(બ) SBI ના કાર્યો જણાવો. (૦૬)
અથવા
૨. મ્યુચુઅલ ફંડ એટલે શું ? તેના લક્ષણો અને લાભ જણાવો. (૧૨)
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (૧૦)
૧. ખાતાની બેંકો માટે સ્વિચ્છ બેંકની માર્ગદર્શિકા
૨. લીડ બેંક / અગ્રેસર બેંક
૩. બેંકોમાં ખાનગીકરણ
૪. થાપણ વીમા યોજના

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
 GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
 SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
 Additional SFI Division (Women's) B.Com.
 Internal Test- September- 2019
 બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫
 વિષય : આંકડાશાસ્ત્ર પેપર-૭

સમય : ૮.૩૦ થી ૧૦.૦૦

તા.૨૮/૦૯/૨૦૧૯

૧. (અ) બે કંપનીના વેચાણની વિગતો નીચે મુજબ છે.

બેઠક નં.....

ગુણ : ૩૫

(૦૮)

કંપની	A	B
વેચાણની સંખ્યા	17	15
સરે રાશ વેચાણ	450	470
વેચાણનું પ્ર.વિ.	15	11

(૧) બંને કંપનીઓ પૈકી કંપની A નું સરે રાશ વેચાણ વધુ છે એમ કહી શકાય ?

(૨) બંને કંપનીઓનું વેચાણનું વિચરણ સરખું છે એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો.

(બ) બે સંશોધકોએ જુદી જુદી બુધ્ધિમત્તાના સ્તરવાળા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા શોધવા માટે બે જુદી જુદી નિદર્શન(૦૭) પદ્ધતિઓ વિદ્યાર્થીઓના એક જ સમુહ પર અપનાવી પરિણામ નીચે મુજબ છે.

	દરેક સ્તરે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા			
	સરે રાશથી નીચે	સરે રાશ	સરે રાશની ઉપર	પ્રતિભાષાળી
સંશોધક A	86	60	44	10
B	40	33	25	2

સંશોધકે અપનાવેલ બંને પદ્ધતિ વચ્ચે તફાવત છે ?

અથવા

૨. (અ) ચાર કામદારો વારાફરતી ચાર મશીન પર કામ કરે છે. કોઈ એક ચોક્કસ સમય દરમિયાન દરેક કામદારોએ ઉત્પાદિત કરેલ ખામીવાળી વસ્તુઓ નીચે પ્રમાણે છે. (૦૬)

મશીન	કામદારો			
	W ₁	W ₂	W ₃	W ₄
M ₁	10	15	7	12
M ₂	12	20	10	16
M ₃	14	7	10	10
M ₄	8	16	20	8

આ માહિતી પરથી જુદા જુદા મશીનો અને જુદી જુદી કામદારોની કાર્યપદ્ધતિ વચ્ચેના તફાવતનું વિચરણ પૃથ્થકરણ પદ્ધતિથી ચકાસણી કરો.

(બ) ૫ બાળકો ધરાવતા ૩૨૦ કુટુંબોની તપાસ દરમિયાન નીચેની માહિતી મળી છે. (૦૫)

છોકરાઓની સંખ્યા	5	4	3	2	1	0
છોકરીઓની સંખ્યા	0	1	2	3	4	5
કુટુંબોની સંખ્યા	14	56	110	88	40	12

છોકરાઓ અને છોકરીઓના જન્મ સમસંભાવી છે. એમ કહી શકાય ?

(ક) ૨૮ અને ૧૯ કદના બે નિદર્શોના સહસંબંધાંકો અનુક્રમે ૦.૫૫ અને ૦.૭૫ છે તો બંને સહસંબંધાંકો (૦૪) વચ્ચેનો તફાવત સાર્થક છે?

૨. (અ) એક બેકરી રાત્રે એક પ્રકારની પેસ્ટ્રી બનાવે છે. અને દિવસે વેચે છે. તે બગડી જતી વસ્તુ હોવાથી આ (૧૦) દિવસ દરમિયાન ન વેચાયેલ પેસ્ટ્રી ફેંકી દેવામાં આવે છે. દર પેસ્ટ્રીની પડતર કિંમત રૂ. ૧ છે. અને વેચાણ કિંમત રૂ. ૩ છે. પેસ્ટ્રીની માંગનું સંભાવના વિતરણ નીચે પ્રમાણે છે.

માંગ (સંખ્યામાં)	20	21	22	23	24
સંભાવના	0.1	0.2	0.3	0.3	0.1

- (૧) ઢિયા અવકાશની અને પરિસ્થિતિ અવકાશની રચના કરો.
 (૨) વળતર કોષ્ટક તૈયાર કરો.
 (૩) EPPI , EMV અને EVPI શોધો.

અથવા

- (અ) એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ખર્ચ રૂ. ૨ અને વેચાણ રૂ. ૪ માં થાય છે. એક અઠવાડિયા દરમિયાન જો આ (૧૦) ઉત્પાદિત થયેલ વસ્તુ ન વેચાય તો નકામા બને છે. અઠવાડિયા દરમિયાનના વેચાણના આંકડાઓ નીચે પ્રમાણે છે.

દર અઠવાડિયે માંગ	20	25	40	60
અઠવાડિયાઓની સંખ્યા	5	15	25	5

- (૧) ઢિયા અવકાશની અને પરિસ્થિતિ અવકાશની રચના કરો.
 (૨) વળતર કોષ્ટક તૈયાર કરો.
 (૩) EPPI , EMV અને EVPI શોધો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારથી જવાબ આપો. (કોઈપણ બે)

(૧૦)

- (૧) બે લઘુ નિદર્શ મધ્યકો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ સમજાવો.
 (૨) બે ગુણધર્મોની નિરપેક્ષતા માટેનું χ^2 પરીક્ષણ સમજાવો.
 (૩) અનિશ્ચિતતા હેઠળ નિર્ણયકરનની કોઈપણ ત્રણ પધ્ધતિઓ સમજાવો.

%%%%%%%%%